

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Feliról szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
POLITIKAI SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 68.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewtly-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Borzalmas robbanás Debrecenben

Öt ember meghalt. — Kilenc súlyosan megsebesült. — Véletlen-e vagy merénylet. — A püspöki helynök és leányának tragédiája.

Borzalmas robbanás történt ma Debrecenben. Néhány perccel fél-tizenegy óra után a város kellő közepén óriási robbanás reszketette meg a levegőt. A robbanás a debreceni kereskedelmi és iparkamara két évvel ezelőtt épült háromemeletes bérpalotájában történt, mely a Deák Ferenc utca és a Werbőczy-utca sarkán van, szemben a törvényszéki palotával. Még most sem lehet biztosan tudni, mi volt az oka a robbanásnak, de az első hírek azt mondják, hogy a bérpalota első emeletén dr. Miklóssy István hajdudorogi görög kátholikus püspök lakásán a vízvezeték csövei robbantak szét.

A robbanásnak borzalmas hatása volt. A hatalmas bérház megingott, a földszinten és a félemelelen a falak beszakadtak, a második emeleten pedig lángok ocsogtak fel. Néhány pillanat múlva az egész második emelet kigyulladt. A szomszédos épületek falai megremegtek, ablakai betörték.

A rendőrség és a tűzoltóság azonnal kivonult és a mentéshez látott. A tűzoltók mindjárt az első negyedóránban két holttestet hoztak ki: két szolga, Matyók János és Vad István volt a két áldozat. Életveszélyes sérülésekkel hozták ki a második emelet romjai alól Gyuró Györgyöt, az új püspök inasát. Az inas felesége is félig holtan, megszenesedve került ki a romok alól. Hasonló állapotban hozták ki a tűzoltók dr. Szlepkovszky Jánost, Miklóssy püspök titkárát. A sebesülteket a mentők a kórházba szállították.

Ebben a pillanatban még nem tudni, hogy hány halottja és sebesültje van a szerencsétlenségnek. Több mint husz lakás van az épületben, a lakók féltőrülten menekültek s óriási tolongás támadt a lépcsőn. A tűzoltók és rendőrök alig tudtak rendet csinálni és még nem is lehetett összeszámlálni, hogy hány lakó menekült meg. Miklóssy püspökről még semmi hír.

A kereskedelmi és iparkamara bérpalotájában történt robbanásnak több áldozata van, mint első percekben hitték. Az eddigi megállapítás szerint öt holttestet hoztak ki a második emeletről.

A holttestek közül eddig kettőnek személyazonosságát sikerült megállapítani. Ezek Gyuró György, a püspök inasa és felesége.

A másik három holttestet még nem tudták felismerni, de az egyik

valószínűleg Jaczkovics Mihály püspöki vikárius. Ez a holttest borzalmasan össze van roncsolva, a fej és a törzs körvonalai elmosódtak, az egyik láb hiányzik. A másik szintén rettenetesen összeroncsolt holttest valószínűleg dr. Szlepkovszky püspöki titkáré, a harmadik pedig a püspöki fogalmazóé.

Súlyosan megsebesülve hozták le a második emeletről a püspöki hivatal két szolgáját, Matyók Jánost és Vad Istvánt, a kiket az első pillanatokban halottnak vélték. Életveszélyesen megsérülve találta dr. Csatt Sándor ügyvédet, a püspökség ügyészét, valamint Pete Miklós kereskedőt, a ki éppen a püspöki hivatalban járt valami üzleti ügyben. Eddig összesen kilenc súlyosan sérültet szállítottak a kórházba.

A katasztrófa híre óriási rémületet okozott a városban. Azt beszélik, hogy a szerencsétlenséget dinamit merénylet okozta. És hogy ez nem pusztán szóbeszéd, azt bizonyítja a debreceni rendőrfőkapitánynak, dr. Rostás Istvánnak nyilatkozata. A főkapitány ezeket mondta:

— Megvizsgáltam a vízvezetékét és a gázvezeték csöveit, de nem találtam semmi olyat, ami azt mutatná, hogy a vízvezeték vagy a gázvezeték csöve robbant volna fel. Az az impresszióm, de még határozottan nem állíthatom, hogy dinamitmerénylet történt.

A szobákban és a folyosókon olyan szagot érezek, mintha puska-por robbant volna fel. A detonáció is olyan erős volt, hogy erre gondolunk. A körülbelül háromszáz lépésre levő Royal-szálloda ablakai betörték, nem is szólva arról, hogy a szemben levő törvényszéki palotának a kamara épülete felé néző ablakai mind betörték és a falak is megremegtek.

Délben megállapították, hogy Miklóssy István püspök, bár jelentéktelenül, de szintén megsérült. A püspök a szerencsétlenség idején lakásában volt és kezén szenvedett kisebb sérülést. Ugy el van torlaszolta szobájában, hogy eddig még nem lehetett kihozni onnan.

Jaczkovics vikárius leánya megőrült.

Jaczkovics püspöki vikárius leánya nem volt otthon, amikor a robbanás történt. Félórával később hallotta a városban az esetet, kocsibaült és hazahajtatott. A

rendőrök feltartóztatták, de ő rohant fel a romok közé.

A mikor meglátta atyja szétzaggatott holttestét, egyet sikoltott és azután összeesett. Orvosok vették gondozásba és megállapították, hogy a szerencsétlen leány megőrült.

Beszállították a városi közkórház elmeosztályára.

A hatóságok emberei Domahidy Elemér főispánnal és Kovács József polgármesterrel élőkön a helyszínén vannak. A főispán két ízben tett kimerítő jelentést az esetről a belügyminisztériumnak.

A rettenetes esetről tudósítónk telefonjelentést küldött lapunknak, melyet mi jóhiszeműleg a közönség tájékoztatására kifüggesztettünk lapunk kiadóhivatalának ablakába. Tudósítónk ezuttal tévedett s tudósítása nem fedte teljesen a valót s a tények habár eléggé borzalmasak, de mégsem oly fantaszlikusak és sötétek. Sejnáljuk, hogy tudósítónk tévedése folyólag izgalomnak tettük ki a közönséget.

Ujból napirendre kerül a Gerő-ügy.

Plósz Sándort kinevezték főrendnek.

Plósz Sándor, v. b. t. t. országgyűlési képviselőt kinevezték a főrendház tagjává. A hivatalos lapnak ez a közlése nemcsak a Plósz kinevezését jelenti, hanem jelzi egyúttal azt is, hogy a Gerő-Héderváry-ügy közelebb a mentelmi bizottság napirendjére kerül.

A mentelmi bizottság ugyanis, a mely az ellenzéki képviselők kitiltását bámulatos gyorsasággal szokta elintézni, a Gerő Vilmos mentelmi sértését hónapok óta azért nem tűzte napirendre, mert Plósz Sándornak, a mentelmi bizottság elnökének más volt a nézete ebben a kérdésben, mint a bizottság tagjainak és Tisza Istvánnak.

Plósz Sándor ebből annyira nem csinált titkot, hogy a mentelmi bizottság tagjainak — mikor a Gerő-ügy magánbeszélgetésben szóba került — kijelentette, hogy ha a mentelmi bizottság e kérdésben más álláspontot foglal el, mint ő akkor a maga részéről külön véleményt jelent be és azt meg is indokolja a képviselőházban.

Mint hogy a mentelmi bizottság és a munkapárt nem akarta magát kitenni annak, hogy Plósz Sándor, mint a mentelmi bizottság elnöke, a mentelmi bizottsággal ellenkező véleményének a képviselő-

házban nyíltan kifejezést adjon, Plósz Sándort el kellett tenni az útból.

A csanádi püspök birtokeladása.

A kopáncsi pusztá megvétele.

A csanádi püspöki uradalom javadalmahoz tartozó Kopáncsi-pusztá eladása tárgyában a budapesti és egyes makói lapokban különböző s egymással ellentétes közlemények jelentek meg sőt, hogy egyebet ne említsünk egyik-másik makói újság tudni élte már azt is, hogy a püspök megint hajlandó engedni s a város megnyitni akar megajánlani.

Szükségese nek tartottuk a valódi tényállás megismerése végett dr. Galambos Ignác polgármesterhez fordulni, aki is a valódi tényállást a következőkben ismertette:

Dr. Glatfelder Gyula csanádi vezetője, hogy a kisgazdáknak földekhez jutása lehetővé tésésék és a szociális kérdések helyes megoldáshoz közrehasson, — a kopáncsi pusztának parcellázását és a kisgazdák között apróbb részletekben eladását elhatározta — s ennek foganatosítására a rendelkezéseket meg is tette.

A püspök ur ezen rendelkezéséről Makóváros gazdaközönsége értesülvén — a gazda városi képviselők jelentékeny többsége a nélkül, hogy a püspök ur részéről a városnak bármiféle eladási ajánlat tétetett volna — mozgalmat indított az iránt, hogy a lehetőséghez képest az egész birtokot maga a város vegye meg — célból, hogy a birtokon levő jelentékeny legelő s kaszáló megszerzése által az állattenyésztést különösen pedig az európai hirnévre emelkedett tájfaifa lötenyészést és csikónevelést előmozdítsa — ezenkívül, hogy a földeknek apróbb részletekben a kisemberek kezére juttatása által — a föld hiányában évek óta távoli vidékre, legtöbnyire nemzetiségek által körülvelt helyekre való rendszeres kivándorlást meggátolja és egy életerős népesség tekintetben is hatalmas nagy magyar alföldi város kialakulását lehetővé tegye.

Ehhez képest nevezett városi képviselők felkérték a polgármestert, hogy a birtokvétel előmunkálatait tegye meg.

A polgármester felismerve a célnak ugy állami, mint socialis tekintetben, de különösen a város jövő fejlődése szempontjából való fontosságát, Dr. Glatfelder Gyula püspökhöz fordult s a városi polgárság óhaját vele közölve, —

kérte, hogy vételi tárgyalásokat a várossal folytasson, illetve a vétel tekintetében a városnak elsőbbséget adjon.

A püspök ur készséggel engedte a polgármester felkerésének s a tárgyalásokba bele is bocsátkozott, ezek azonban mindezekig befejezést nem nyerhettek, egyrészt a nagy értékre való tekintettel a mindkét részről szükségelt gondos körültekintés, másrészt pedig a mostani pénzügyi viszonyok között a finanszírozás nehézségei miatt.

Ezek szerint mindazon közlemények, amelyek a kért és megajánlott vételért, valamint a vétel előzményeit és körülményeit illetően az utóbbi illetőleg tévesek. Mindezekből csak egy bizonyos, hogy a püspök ur a város törekvését a legnagyobb szeretettel és a város ügyi iránt több ízben tanúsított szíves jóakarattal karolta fel s így remény lehet arra, hogy ha a püspökség és város érdekei összeegyeztethetők s a finanszírozási művelet keresztül vihető lesz, a község nagy előnye és megnyugvására a tervbe vett nagy ació teljesítésbe megy.

Bizottsági ülés a városnál.

Tárgyalások a nyugoti fajú szarvasmarha tenyésztés érdekében.

Egy-egy ügy még nem foglalkoztatta olyan huzamosan Makó város képviselőtestületét, mint a tehénjárási gazdaságnak az a kérdése, melyet azért intézett a városhoz, hogy a nyugoti szarvasmarha tenyésztéséről ismét a ma nek át.

A kérelemnek, mint ismeretes, a város képviselőtestülete helyet adott, de a főlső hatóságok és ezek között maga a földművelésügyi miniszter is a mellett foglalt állást, hogy Makóvárosnak meg kell maradni a nyugoti fajú szarvasmarha tenyésztés mellett.

Nem lett volna nehéz teljesíteni a miniszter rendelkezését, ha a tehénjárási gazdaság már kérelmének beterjesztését megelőzőleg ki nem cserélte volna nyugoti tenyészállatait a magyar fajjal. Ez igen megnehezítette a kérdést, mert a város is a tehénjárási gazdaság is vonakodott a köztenyésztésre szolgáló állatok beszerzésétől.

Makóváros képviselőtestülete január havában tartott közgyűlésében foglalkozott ezzel a kérdéssel, de a képviselőtestület nem tudott megállapodásra jutni, azért egy bizottságot küldött ki, javaslatétel végett. A bizottság tagjait, részint a képviselőtestületből, részint a tehénjárási gazdaság tagjai közül választották.

E bizottság tegnap délelőtt Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ülést tartott a városházán. Tárgyaltak másfél óránál hosszabb ideig, de megállapodásra nem tudtak jutni, azért a bizottság a maga kebeléből egy szűkebb körű bizottságot küldött ki, hogy megállapítsák, mit tartozik adni a város és mit a tehénjárási gazdaság.

E szűkebb körű bizottság ma délelőtt ismét ülést tartott és tekintettel arra a körülményre, hogy a köztenyésztés állatait beszerezni a törvény értelmében egyforma kö-

telessége úgy a városnak, mint a tehénjárási gazdaságnak, abban állapodtak meg, hogy célszerűbb, ha a tehénjárási gazdaság szerepe 16 darab nyugoti fajú bikát. A bizottság javaslata szerint nem terhelné más költség mint a tenyészállatok eltartása, mi évenként 15 ezer koronára rugna. Mindennek dacára azt javasolja a bizottság, hogy a város évenként csak 8000 koronát fizessen a tehénjárási gazdaságnak, de a tehénjárási gazdaságot illetné meg a fedezetlétből befolyó évi 5000 korona jövedelem is. Makóvárost terhelné továbbá annak az állatok felépítése, mely a tenyészállatok gondozóinak kell.

E szűkebb bizottság javaslata legközelebb a teljes bizottság megvitatása elé kerül és ennek megállapodása mint javaslat fog eljutni a március havi közgyűléshez, mely végérvényesen kell, hogy döntson ez ügyben.

Nagy Dezső tragédiája.

Összeesett a színpadon.

Sok baja van ezidén a Nádassy színtársulatának. Alig van hét, hogy valami hióbbi ne hozna a posta Szabadkáról. Most Nagy Dezsőnek, ennek a kiváló színésznek sajnálatos esetéről kapunk tudósítást.

Vasárnap este a színházban „A falu rossza” előadása alatt Nagy Dezső színész, aki Gonosz Pistát alakította, közvettlenül színpadlérés előtt eszméletlenül összeesett.

A színházban nagy pánik támadt, mert a nézőtérben az a hír terjedt el, hogy a színész meg-

Az orvosok eszméltre térítették és az előadást más színésszel folytatták. Nagy Dezső tavaly a Nádassy társulatánál működött és érdemeiért a Színesegyesület szeptemberi kezdődőleg igazgatói engedélyt adott neki, de néhány hónapi működés után kénytelen volt társulatát színek ereszténi.

A kudarc feletti bánkodás nagyon megtört a színészt, aki egy idő óta magabazárkózott s szomorú volt. Állapota valamivel jobbra fordult.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Február 24. Kedd Róm kath. D Fars. v. Protestáns D Fars v. Görög-orosz február 9. E Hush v. Nap kelő óra 57 percek, nyug. szik 5 óra 32 percek.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Nyugaton a fagy gyengülése várható. Sürgönyprognózis: Nyugaton enyhe. Déli hőmérséklet — 8°C.

— Justh Gyula beteg. A lapok közlése szerint Justh Gyula vasárnap reggel Tourminába utazott. Justh Gyulát azonban szombaton este erős tüdővérzés fogta el s így orvosának tanácsára el kellett halasztania utazását. Szombaton este Justh ágyának dől s addig nem hagyhatja el betegágyát, a mig tüdővérzése meg nem szűnik. Telefonon megkérdeztük Justh Gyulát, aki betegségről s utazá-

sáról néhány szóval a következőket mondotta:

— Valóban már meg is váltottam jegyemet s úgy volt, hogy vasárnap reggel feltétlenül elutazom. Sajnos, erős tüdővérzés lepott meg s így bizonytalan időre el kellett halasztanom utazásomat. Hogy meddig kell még ágyban maradnom, nem tudom.

— Megváltozott az idő. A tartós, nagy hidegre minden átmenet nélkül valóságos tavaszi napok köszöntöttek ránk. Vége a jégnek, a nap melege felolvasztotta és a nagy havat is gyorsan eltakarítja a házakról, mezőkről. Csak a fák korán ne ébredjenek, mert hótól, fagytól bizony még mindig lehet félni.

— Községi takarékpénztárak üzlet eredménye. Amíg a belügyminiszteriumnál évek óta elintézetlenül hevernek a községi takarékpénztárak felállítására iránti kérvények, a már működő községi takarékpénztárak üzlet eredménye évről évre tanúsítják, hogy a községi takarékpénztárak mennyire jótékony hatással vannak az illető községek, városok háztartására és kultúrájuk fejlesztésére. A Szolnokmegyében működő takarékpénztárak is tanúsítják ezt. A Kisújszállási városi takarékpénztárnak 213.300 korona alaptőkével, 1914. évben 51.325 korona tiszta nyeresége volt és ebből a kikötött öt százalékos dotáción felül, kulturális célokra 24.443 korona jut még a városnak. A tiszasszentimrei községi takarékpénztár 16.400 korona alaptőkével 17.814 korona tiszta nyereséget hozott a község javára, melynek fele a községi pótdó adóasztására szolgál. A kunmadarasi községi takarékpénztár pedig 10000 korona alaptőkével, az 1912. évi 12.863 korona nyereséggel szemben, 1913. évben már 16.360 korona tiszta nyereséggel zárta le mérlegszámát. S ilyen körülmények között Makóváros a mungó belügyminiszter jóvoltából, a városi takarékpénztártól olyan messze van akárcsak — Jeruzsálem.

— Rendelet a hólyagos himlő ellen. Unalmas órában egészségügyi kérdésekkel is foglalkozik a belügyminiszter. Rég elcsépeit dolgokat is előszed, hogy a növekvő aktaszámokból látszódjék, mintha ott dolgoznának és dolgoztatnának. Most a hólyagos himlő elleni védekezésről küldött egy régen nemcsak elcsépeit, de már el is nyomtatott rendeletet, amelyet illik komolyan venni, de lehet mosolygói is felette.

— A marosi fürdőbértő makacsodik. Néhány nappal ezelőtt megírunk, hogy Makóváros tanácsa felszólította Rankl János marosi fürdőbértőt, hogy a fürdőt a tavaszi jégzajlás elől biztos helyre vontassa, nehogy azt a jég, mint az elmúlt évben, most is elsodorja. Rankl János a tanács felhívására még a füle bubját sem mozdította meg, ezért a város ma a fürdőt a Rankl költségére szétszedette és biztonságba helyezte.

— Tisztújítás a társadalmi egyesületben. A makói társadalmi egyesület tegnap, vasárnap délután tartotta meg éves rendes közgyűlését, melyen megválasztották a 24 választmányi tagot, továbbá a titkárt. Elnök lett Kiss Pál dr., alelnökök Simon Gusztáv és Topcsi László,

pénztárnok Elek Lajos, háznagy Bittó Gyula, könyvtáros Papp Gyula, ellenőr Siposs József, jegyző Molnár Imre.

— Az izraelita egyházból. A makói izraelita hitközség képviselőtestülete holnap, kedden délután 4 órakor több fontos hitközségi ügy elintézése végett Dózs Sámuel dr. elnöke alatt közgyűlést tart.

— Alkohollelenez nap a makói iskolákban. Hamvazó szerdán, azaz holnap, a miniszter rendelkezése szerint alkohollelenez napnak kell lenni a makói állami elemi iskolákban. A tanítóknak az alkohol szörnyű pusztításáról kell beszélniük. S míg ezek az „éhező apostolok” ezt teszik, vajjon a miniszterium az alatt hány italmelési engedélyt hagy jóvá? Hát nem komédia ez? Hogy kívánhatja az állam, hogy komolyan vegyék aggodalmát, mikor az alkohollelenez napokat írja elő, mikor ő az oka ugyszólván mindennek.

— Eltűnt makói fiú. Özv. Galamb Jánosné ma panaszt tett a rendőrségen, hogy 13 éves unokája, Galamb János eltűnt lakásáról. Az eltűnt fiút keresi a rendőrség.

— Iskola bezárás. Paku Imre dr. városi főorvos ma előterjesztést tett a vár s polgármesteri hivatalnál, hogy Baróti Endre református tanító iskolája a növekedék között fellépett kanyaró járvány miatt két hétre bezárassék.

— Hátatlan oláh. Mihacs Györgye dezsás oláh tegnapelőtt este bekéredzett Boros Sándor ugari tanyai lakoshoz éjjeli szállásra. A gazda megkönyörült az oláh emberen s befogadta házába, ellátta enni-innivalóval, sőt a lovait is ellátta abrakkal. Az oláh a magyáros vendégszeretettel úgy háltatta meg, hogy ellopta a gazda pénztárcáját és aranygyűrűjét. A hátatlan oláh embert a gazda feljelentésére a rendőrség letartóztatta.

— „Akit becsaptam, vagy megosaltam, jelentkezzék...” Egyik kecskeméti újságban olvastuk a következő nyilatkozatot: „Felszólítok mindenkit, akinek tudomása lenne arról, hogy becsaptam, vagy megosaltam, az jelentkezzen dr. Fritz Imre ügyvédemnél. F. D. hentes és mészáros”.

— Művészvér a címe annak a szenzációs újdonságnak, melyet az Uránia színháznak egyetlen előadásra sikerült megszerezni. A nagyhatású dráma három felvonáson keresztül bilincseli le a nézőközönséget s a legmélyebb hatást váltja majd ki a nézőkből, hiszen Budapestben több, mint ezer ember mutatott be ezt a kifűnő képet. A műsor többi számaiból kiemeljük a „kaland” és a „rémkamrában” címűt, mint amelyek a szenzáció erejével fognak hatni.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Gorcsa Julianna özv. Argyelán Jánosné 67 éves, Borka Sámuel 45 éves, Nemeth Katalin Kiss Péterné 75 éves korában.

Eladó házak. Bajza - utca 8. számú, Lonovics László-utca 22. számú és Megyeház-utca 8. számú házak szabadkézben eladó. Utóbbi házból üzemhelyiségek kiadó. Értekezni lehet Lind Miklós főtéri fodrász üzletében.

A MAKÓI PIACRÓL.

Megint nagyot emelkedett a fokhagyma ára.

A vasárnapi piacnak megint szenzációja volt. A hagymapiacra óriási élénkség s rendkívül nagy vételkedv nyilvánult. Volt is olyan ára a hagymafélének különösen a fokhagymának és dughagymának, amire már régóta nem volt példa.

A gabonapiacra az árak változatlanok voltak. A buza métermázsáért Makón 23 korona 40 fillért fizettek. Budapesten 25 koronába került a buza métermázsája.

A kukorica ugy Makón, mint Budapesten 14 koronába került métermázsánként.

A hagymapiacra óriási kereslettel szemben a kínálat nem volt megfelelő. A kertésznap visezatartja az árakat. Hogy ily óriási áraknál helyese-e vagy nem előlött most nem vitatkozunk. A vörshagymáért svívesen fizettek 18 koronát. A fokhagyma métermázsája 80—85 koronába került. Óriási ár ez s még ilyen óriási ár mellett is szívesen vásárolták. Ugyancsak tartott a dughagyma ára is. Métermázsánként 70—75 koronát fizettek érte.

A zöldség piacon a petrezselyem gyökéért 32 koronát, sárgarépaért 8 koronát, tormáért 50 koronát fizettek százkilogramonként.

IRODALOM.

Vidám könyvtár. Két új füzet jelent meg a népszerű Vidám Könyvtárból, amelyet Tábori Kornél szerkeszt a legkiválóbb magyar írók közreműködésével. Speciális könyvek ezek, nincs hozzájuk hasonló a magyar irodalomban, amely különben is oly kevés igazán jó humoros munkát produkál. Kedves modern magyar anekdota kincs tárháza a Vidám Könyvtár. Az egyik új füzet címe: Szerelm—házaság és ebbe 60 vidáprapságot írtak: Pasztor Árpád, Szini Gyula, Szomabázy István. A másik füzet címe: A nevető Justícia bírák, ügyvédek, tolvajok, csalók vigeseteit gyűjtötték ebbe: Székely Vladimír rendőrkapitány és Tábori Kornél, akik már tucatnyi könyvet írtak együtt. A mulatságos tartalmu és csinos külsejű füzetek 40 fillérért kaphatók minden jobb trafikban, könyvesboltban és vasuti állomáson. Az eddigi 20 füzet 8 koronáért megrendelhető az Üllői-ut 18. szám alatt levő kiadóhivatalban.

Olesó Jókai. Ebből a gyűjteményből újabb tíz szám hagyta fel a sajtót: 171. Esetek Petőfi életéből. Beveze-

téssel és jegyzetekkel ellátta Baross Gyula. Tíz eset van itt összegyűjtve a sok közül, amit Jókai megírt Petőfiről, tíz eset, majd derűs, majd szomorú, de mind érdekes, mert Jókai művészete ragyog benne. Baross bevezetése és különösen jegyzetei érdekesek azok részére, akiket a rajzokban felemlített események és személyek is érdekelnének. 172. Búrgöndi bácsi esintévései, anekdotás elbeszélés. 173—76. A két Trenk történeti regény 4 kötetben. 177—178. Trenk Frigyes regény 170—180. A szegénység útja elbeszélés. Az Olesó Jókai egy-egy száma 40 fillérért minden könyvkereskedésben, trafikban és vasuti állomáson kapható.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(273)

52. fejezet.

Az eltaszított unoka.

— De nem fogsz elmenni! Nem fogsz eseléd lenni! kiáltozott rá az öreg Tarnay. Elkergetelek, az igaz. Haragudtam, mérges voltam, menj a szobádba, a házasságról később is beszélhetünk. Csunya dolgot csináltál, nagyatyád ellen lázítottad a parasztságot, az a nép, mely engem imádott eddig, az imént úgy ment ki a szobámból, mintha én esiem volna valami csunya bűnbe. Szegfi öcsém megbocsát neked, menjünk öcsém, ez a leány hadd tombolja ki magát egyedül.

— Piroska nagysám én nem tágitok, szól Szappanos a leány füléhez hajolva. Ne legyen olyan makranczos, olyan skaratos!

Piroska háttal fordított Szappanosnak.

A két férfi távozott. Piroska egyedül maradt. Odakint alkonyodott. Borongós őszi nap volt s csakhamar besötétedett.

Piroska leült a pamlagra, tenyerébe hajtotta fejét és gondolkodott.

— Nagypa előzőit, nagynya még jobban erőszkölt Szegfihez, Derecskeyvel nem mehetek, a faluban maradásom nincs többé. Minek éljem az olyan szerencsétlen leány a világon, miét én? Örökös harcban, háboruban vagyok. Azt hittem választás után szép szavakkal kiengesztelhetem a nagyapát és ime még jobban megharagudott. Szakítsunk vége! az

izgatottságnak, a lelki harcnak. Kimegyek a falu alá, az érhez és befejezem az életet. Egy szerencsétlen leánnyal kevesebb lesz a földön és Derecskeynek sem kell félni, hogy miatta baja lesz!

Amint besötétedett, Piroska fekete ruhába öltözött és kiszökött a falu alá, az érhez.

A nagy vendéglőben szólt a muzsika, éltették az új képviselőt.

A választó polgárok tiszteletére Derecskey bankettet adott, a diadal áldomását ítták, s bár az új képviselő szeretett volna megugrani és Piroskához szökni, a sok megtiszteltetéstől, a tisztelgők tömegéből nem tudott helyéről mozdulni.

Piroska pillanatra megállott a piacon és felnézett a fogadó kivilágított ablakára.

— Isten veled Sándor! susogta magában. Erőnek erejével elszakítanak tőled. Légy boldog, telejtsd el én a sirban is szeretni foglak téged.

A vendéglő ablakai mögött patogott a csárdás.

Piroska nem hallotta, az ő lelke félig-meddig már a másvilágon járt.

Mikor az érhez ért, letérdelt az egyik bokor mellé és imádkozni kezdett.

— Ne olyan szomorúan, Piroska nagysám! szólalt meg mögötte Szappanos. Gondoltam, miben sántikál, hát utána jöttem. Oh, az olyan vén rókának, mint én vagyok, jó szemei vannak.

Piroska megijedt. Felugrott térdeiről és haragosan szembeszállt Szappanoszal.

— Hagyjon magamra!

(Folyt. köv.)

Mennyasszonyok figyelmébe!	<p>Menyasszonyok figyelmébe!</p> <p>Olesó és csinos kivitelű menyasszonyi buktorok készen kaphatók</p> <p>NAGYBÉLA</p> <p>asztalosnál</p> <p>Megyeház-utca 12. sz.</p>	Mennyasszonyok figyelmébe!
----------------------------	---	----------------------------

URANIA

MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Kedden, f. hó 24-én este 8 órakor műsoron:

A művésztér
3 felvonásos dráma.

A rémkamrában
Dráma.

Az átkozott gombok
Humoros.

A kaland
Humoros.

Gaumont híradó
Aktuális.

Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Petrezselyemmagot
a legmagasabb napi áron vesz
MANDL ZSIGMOND.

H A CSINOS KIVITELŰ NYOMTATVÁNYT AKAR, UGYRENDELJE MEG A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG NYOMDÁJÁBAN.

A „KORONA”
éttermében friss csapolásu
Salvator sör
kapható.

Tanonczok
fizetéssel felvétetnek a Makói Független Ujság nyomdájában.

AKI gyomorba jában szenved, szédülést, rosszullétet, hányási ingert érez, étvágyhiány, görcsökben szenved,

az tegyen kísérletet a Kárpáti-féle

„NOVICUM”
gyomorcsöpppekkel.

Sok ezer köszönetlevelével tanuskodik a Novicum háziszert áldásos hatásáról

Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki röptön láthassa, mi a NOVICUM HAZISZER CSODAEJÉJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszert nemcsak a gyomor különféle bajjai ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működését is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti.

kovácsnán, 1909. aug. 6.

Dr. Zentay Dávid,
járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom minden orvosságot megpró, báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcsöppjeit megpróbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fájt a gyomrom, hála a jó istennek és köszönet Önnek. Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást.

Mégegyszer fogadja hálámat a jó Novicumért.
Szeged, 1911. augusztus 24 én.

Tisztelője
Siha József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszert kapható gyógyszerárakban 2 koronás, 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben. Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveg-gelők 22 fillérért BÉRMENYVE szállít az egyedüli készítő:

Kárpáti József

Árkos-Sepsiszenigörgy,
Kálvin-tér 6/a. sz.

Makón kapható:
Sándor Zsigmond gyógyszerárában és Popper Gyula drogériájában.

Budapesten kapható:
Szabados Ödön „Hunnia” gyógyszerárában, Erzsébet-körút 56. sz.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercőt magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailélarusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékpénztár épületben levő üzletekben.

Vámörles és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Hagymaföld, szabad gyöker és dinnyének, valamint herének alkalmas föld, Sack-ekével felszántva kiadó Iritz Miksánál.

Kiadó üzlet, esetleg műhely helyiség
Leipnik Sándor borkereskedése mellett.
Értekezni lehet **IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉGNEÉL.**

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNEÉL.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Igen jó fehér és siller borok 72 és 80 fillér literenként.
Nagyobb vételnél olcsóbb.
Vidékre 48 és 52 fillér 50 literen felüli vételnél
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNEÉL.

Nincs többé gyomorfájás.
A szabadalmazott
Kakuktkeserű
házi szer, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindentéle — még régi gyomorbajt is. Erősít életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,
Sándor Zsigmond
Szegedi-utcai gyógyszerárban.
Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Egy jóházból való fiu
nyomdász tanulónak felvétetik a „Független Ujság” nyomdájában

Tevedések elkerülése vegett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÓRANGYAL”
disztemetkezési vállalat.
Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókey-féle házban!

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálással — részeseíteni a legnagyobb pontossággal, utólréheletlen olcsó áron. Vállalatomat ismét — természetesen megnagyobbítottam, nem kimélttem sem költséget, sem fáradságot a legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellekekből, szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszszel, a legnagyobb meglepedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálással nem versenyezhet senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:
ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ
az „Órangyal” disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítás és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

Hét díszes gyászkoszori, lovas és nyitott, megfellelt behatolással s mindennemű ravatalozás díjfelvétel nélkül a vevők rendelkezésére.

Finom karlóczai ürmős
kapható **IRITZ SÁMUEL özv. cégneél.**

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.